

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 31Pc/1/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121200159
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Skubáková
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2021:2121200159.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Katarínou Skubákovou v právnej veci navrhovateľky - matky: A. O., E. XX.X.XXXX, I. Z. XX, T., zastúpená: JUDr. Jánom Pekarom, advokátom, Potočná 39, Skalica, proti mužovi, ktorého otcovstvo má byť zapreté: P. L., E. X.X.XXXX, I. K. X. XX, Z. T. XXXXX, J., a maloletemu dieťaťu: A. L., E. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpená procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, J. Bottu 4, Trnava, o zapretie otcovstva, t a k t o

rozhodol:

- I. Určuje sa, že P. L., E. X.X.XXXX, J.K. I. K. X. XX, Z. T. XXXXX, J., nie je otcom maloletej A. L., E. XX.XX.XXXX, X.Č.. XXXXXX/XXXX, Y. A. A. O., E. XX.X.XXXX, X.Č.. XXXXXX/XXXX, ktoré narodenie je zapísané v knihe narodení matričného úradu S., K. Y. XX, X. XXXX, S. XXX, Z. Z.. Č. XXX.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka, matka maloletej, sa návrhom doručeným súdu dňa 12.1.2021, domáhala zapretia otcovstva k maloletej vo vzťahu k jej aktuálnemu manželovi.
2. Svoj návrh odôvodnila tým, že v septembri 2020 podala návrh na rozvod, na základe ktorého prebieha v súčasnosti konanie na tunajšom súde pod sp. zn. 21P/48/2020. Dňa XX.XX.XXXX sa jej narodila maloletá A.. S manželom - mužom, ktorého otcovstvo má byť zapreté, nežije v spoločnej domácnosti od mesiaca L. XXXX. V čase rozhodnom pre splodenie dieťaťa mala intímny vzťah s O. D., E.. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX B.Č. XXX, z ktorého vzťahu sa narodila maloletá. O. D. otcovstvo k maloletej uznáva. Maloletá sa narodila v čase trvania manželstva s mužom, ktorého otcovstvo má byť zapreté, z ktorých dôvodov je v rodnom liste maloletej zapísaný ako otec. Tento však v žiadnom prípade nie je biologickým otcom maloletej.
3. Muž, ktorého otcovstvo má byť zapreté, sa k návrhu písomne vyjadril, pričom podaním doručeným súdu dňa 17.3.2021 uviedol, že skutočnosti uvedené v návrhu sú pravdivé. S navrhovateľkou nežije intímne už od októbra 2019, preto v žiadnom prípade nemôže byť biologickým otcom maloletej. Z uvedených dôvodov tak plne súhlasí s návrhom navrhovateľky a žiada, aby súd určil, že nie je biologickým otcom maloletej. Súhlasí tiež s prejednaním veci v jeho neprítomnosti.
4. Zástupca procesného opatrovníka nemal v konaní námietky voči návrhu navrhovateľky.
5. Matka ako biologického otca označila O. D., E. XX.X.XXXX, ktorého písomné vyhlásenie o uznaní otcovstva k maloletej pripojila k návrhu.

6. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, svedka O. D., ďalej listinami, a to rodným listom maloletej, spisom 40P/32/2020 pričom zistil nasledovný skutkový stav.

7. Z rodného listu maloletej vyplýva, že maloletá sa narodila dňa XX.XX.XXXX K. S., pričom ako jej otec je evidovaný muž, ktorého otcovstvo má byť zapreté, a ako matka je evidovaná navrhovateľka. Návrh na zapretie otcovstva matka podala na súd dňa 12.1.2021.

8. Matka pri výsluchu na pojednávaní uviedla, že od 16.2.2020 žije na Slovensku. Odvtedy sa s manželom fyzicky nestretla. Maloletá bola počatá koncom A.. Narodila sa K. B. XXXX, pričom bola narodená 6 dní pred termínom. S manželom nežili intímne už predtým ako odišla na Slovensko, asi od októbra 2019. V prípade, ak dôjde k zapretiu otcovstva, zabezpečí, aby na rodnom liste bol zapísaný označený biologický otec maloletej.

9. Svedok O. D. na pojednávaní dňa 5.5.2021 uviedol po zákonom poučení svedka, že keďže s navrhovateľkou intímne žije od konca februára 2020, a vie, že asi v W. došlo k počatiu ich dcéry A., tak uznáva, že je otcom maloletej. S navrhovateľkou žije v spoločnej domácnosti a o maloletú sa spoločne starajú. Od februára 2020 bola navrhovateľka celý čas s ním na Slovensku. Nebola v žiadnom fyzickom kontakte s jej manželom. V prípade zapretia otcovstva manžela navrhovateľky uzná otcovstvo k maloletej.

10. Podľa § 105 písm. c) zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), konaniami vo veciach určenia rodičovstva sú: konanie o zapretie otcovstva.

11. Podľa § 106 CMP, na konania vo veciach určenia rodičovstva je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má dieťa bydlisko. Ak takého súdu niet, je príslušný všeobecný súd matky, inak všeobecný súd toho, koho otcovstvo má byť určené alebo zapreté.

12. Podľa § 107 CMP, konanie sa začína len na návrh.

13. Podľa § 108 ods. 3 CMP, účastníkom konania o zapretie otcovstva je dieťa, matka a muž, ktorého otcovstvo má byť zapreté.

14. Podľa § 84 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine (ďalej len „ZR“), otcovstvo sa určuje na základe domniek otcovstva ustanovených v tomto zákone súhlasným vyhlásením rodičov alebo rozhodnutím súdu.

15. Podľa § 85 ods. 1 ZR, ak sa narodí dieťa v čase od uzavretia manželstva do uplynutia trojstého dňa po zániku manželstva alebo po jeho vyhlásení za neplatné, považuje sa za otca manžel matky.

16. Podľa § 86 ods. 1 ZR, manžel môže do troch rokov odo dňa, keď sa dozvedel o skutočnostiach dôvodne spochybňujúcich, že je otcom dieťaťa, ktoré sa narodilo jeho manželke, zaprieť na súde, že je jeho otcom.

17. Podľa § 87 ods. 1 ZR, ak sa narodí dieťa v čase medzi stoosemdesiatym dňom od uzavretia manželstva a trojstým dňom po tom, čo manželstvo zaniklo alebo bolo vyhlásené za neplatné, možno otcovstvo zaprieť len vtedy, ak je vylúčené, že by manžel matky mohol byť otcom dieťaťa.

18. Podľa § 88 ods. 1 a 2 ZR, manžel má právo zaprieť otcovstvo voči dieťaťu a matke, ak sú obidvaja nažive, a ak nežije jeden z nich, voči druhému. Ak nežije ani dieťa, ani matka, toto právo manžel nemá. (1) Aj matka môže do troch rokov od narodenia dieťaťa zaprieť, že otcom dieťaťa je jej manžel. Ustanovenia o práve na zapretie otcovstva manželom matky dieťaťa sa použijú primerane. (2)

19. Podľa Čl.4 CMP, súd aplikuje a interpretuje právo rovnako vo vzťahu ku všetkým účastníkom konania. Ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme a ak je to vhodné, informuje dieťa o všetkých podstatných otázkach týkajúcich sa priebehu konania a veci samej. Ak je účastníkom konania osoba so zdravotným postihnutím, zabezpečí súd účinný prístup k spravodlivosti na rovnakom základe s ostatnými účastníkmi konania.

20. Podľa Článku 7 bod 1. a 2. Dohovoru o právach dieťaťa, každé dieťa je ihneď po narodení zaregistrované a má od narodenia právo na meno, štátnu príslušnosť, a podľa možností právo poznať svojich rodičov a právo na ich starostlivosť. (1.) Štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru, zabezpečujú uplatňovanie týchto práv v súlade so svojimi záväzkami vyplývajúcimi z príslušných medzinárodných právnych dokumentov v tejto oblasti, zvlášť v prípade, ak by dieťa inak štátnu príslušnosť nemalo. (2.)

21. V prípade ustanovenia § 87 ods. 1 ZR ide o úpravu zapieracieho práva v prípade, keď sa za otca maloletého dieťaťa považuje manžel matky z dôvod domnienky otcovstva v zmysle § 85 ods. 1 ZR. Lehota podľa § 88 ods. 2 ZR začína plynúť odo dňa narodenia dieťaťa. Cieľom ustanovenia lehoty na zapretie otcovstva je požiadavka včasnej stabilizácie právnych pomerov dieťaťa. Ide o prekluzívnu a hmotnoprávnou lehotu, v rámci ktorej musí byť právo uplatnené na súde. Aktívne legitimovaný na zapretie otcovstva určeného prvou domnienkou je manžel matky, matka dieťaťa, dieťa, resp. opatrovník, ak je maloleté, opatrovník manžela matky, ak tento stratil spôsobilosť na právne úkony pred uplynutím lehoty na zapretie otcovstva. Hmotnoprávnou podmienkou pre úspešné zapretie otcovstva v tomto prípade je, že je vylúčené, aby bol manžel matky otcom dieťaťa. Zákon nešpecifikuje, z akého dôvodu by malo byť vylúčené, že nie je otcom dieťaťa. Do úvahy prichádzajú viaceré dôvody, a to buď že s matkou dieťaťa nesúložil v dobe rozhodujúcej pre narodenie dieťaťa alebo preto, že hoci v tej dobe s matkou súložil, je vylúčené, aby bol sploditeľom dieťaťa napr. pre biologickú neschopnosť splodiť dieťa. Pre úspešnosť zapretia treba teda preukázať kvalifikovanú okolnosť, t.j. okolnosť vylučujúcu otcovstvo.

22. Návrh na zapretie otcovstva bol matkou podaný v prekluzívnej trojročnej lehote upravenej v § 88 ods. 2 ZR. S poukazom na jednoznačný a zhodný opis skutkového stavu matkou maloletej a muža, ktorého otcovstvo má byť zapreté, že spolu už od októbra 2019 nežijú intímne, berúc do úvahy, že maloletá sa narodila v decembri roku 2020, a teda obdobím možného počatia boli mesiace marec a apríl 2020, kedy sa navrhovateľka zdržiavala na Slovensku (od februára 2020) a manžel v J., mal súd za preukázané, že muž, ktorého otcovstvo má byť zapreté, nemôže byť biologickým otcom maloletej. V konaní tak bola preukázaná kvalifikovaná okolnosť, t.j. okolnosť vylučujúca, aby bol otcom manžel matky maloletej.

23. Matka v konaní označila muža, ktorý je biologickým otcom maloletej, žijú spolu všetci v spoločnej domácnosti, pričom tak matka, ako i biologický otec maloletej, ktorý svoje otcovstvo výslovne uznáva, majú záujem po zapretí otcovstva zabezpečiť, aby bol zapísaný do rodného listu maloletej. Ak dôjde k právoplatnému zapretiu otcovstva matrikového otca, potom môže byť určené otcovstvo iného muža buď súhlasným vyhlásením rodičov alebo v súdnom konaní aplikáciou tretej domnienky. Z vykonaného dokazovania teda vyplýva konkrétna osoba majúca byť skutočným otcom maloletého dieťaťa, preto zapretie otcovstva je v záujme maloletého dieťaťa, keďže pre dieťa má otázka totožnosti jeho biologických a právnych rodičov význam, o to viac, keď biologický otec sa o maloletú reálne osobne stará. Podľa judikatúry ESLP má principiálne jednotlivец veľmi vážny záujem na určení svojich predkov, a teda aj svojej identity (O. Z. Š., rozhodnutie z 13.07.2006, sťažnosť č. 58757/00), pričom najsilnejší je tento záujem na poznaní svojich predkov, predovšetkým rodičov. Zároveň nie je táto potreba dieťaťa vylúčená ani pre prípad atypických situácií ako úraz, choroba, kedy je nevyhnutné darcovstvo od geneticky príbuzných osôb. Súd tak dospel k záveru, že je v záujme maloletého dieťaťa, aby malo zapísaného v rodnom liste svojho biologického otca, a preto je v záujme maloletého dieťaťa aj zapretie otcovstva, ktoré uvedené umožní.

24. Keďže v konaní bolo preukázané, že je vylúčené, aby bol otcom maloletej manžel matky, a zároveň je zapretie otcovstva v záujme maloletej, nakoľko sa tým vytvorí priestor pre zápis biologického otca do rodného listu maloletej, súd návrhu vo výroku I. rozsudku vyhovel.

25. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd podľa § 52 CMP, keď vo výroku II. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie výnimky upravenej v ustanovení § 53 CMP, a síce, že by bolo priznanie náhrady trov konania úspešnej navrhovateľke spravodlivé, keď zároveň si náhradu trov konania ani neuplatnila.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 355 ods. 1 CSP, § 357 písm. m) CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.